

การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้วยการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง”
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี
THE STUDY OF DESIRABLE CHARACTERISTICS BASED ON THE SUFFICIENT
ECONOMY PHILOSOPHY BY DEVELOPING THE INTEGRATED LOCAL
LEARNING SUBSTANCE “SRITHAT COMMUNITY AND SUFFICIENT
ECONOMY” FOR PRATHOMSUEKSA 6 STUDENTS AT ANUBANSRITHAT
SCHOOL, UDONTHANI

สร้อยทิพย์ ทองใหญ่ (Soitip Tongyai)*

ลัดดา คิลาน้อย (Ladda Silanoi)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี 2) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้จากแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจากสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี 3) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ของนักเรียนตามกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการจากสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบ บูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ ตำบลศรีธาตุ อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” 2) แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) แบบสอบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยและร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี สังเคราะห์คำอธิบายรายวิชาประกอบการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

Keywords: Desirable Characteristics, The Sufficient Economy Philosophy, Integrate, Local Learning Substance

*นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
โดยบทความได้รับการสนับสนุนจาก สกว. ภายใต้โครงการทุนวิจัยมหาบัณฑิต สกว.

**รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สังค

ราย

กำหนด

1) ช

พัฒนา

สาระ

อนุบ

ร้อย

สาระ

ผลสั

“Sritl

study

the in

Stude

basec

The

The

suffic

the M

Suffic

includ

expec

deter

activit

of the

4) Me

96.59%

Comm

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี สังเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดคำอธิบายรายวิชา ผังมโนทัศน์ ชื่อสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน ออกแบบการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดสื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นสอน 3) ขั้นสรุป 4) ขั้นวัดและประเมินผล จากการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 96.59 อยู่ในระดับความคิดเห็นดีมาก

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ จากสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี พบว่านักเรียนร้อยละ 88.57 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 83.11 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/70

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ตามกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ จากสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” พบว่านักเรียนร้อยละ 85.71 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 85 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/70

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to develop The Integrated Local Learning Substance “Srithat Community and Sufficient Economy” for Prathomsuksa 6 Students at Anubansrithat School, 2) to study the desirable characteristic based on sufficient economy philosophy by using learning activity from the integrated learning management plan “Srithat Community and Sufficient Economy” of Prathomsuksa 6 Students at Anubansrithat School, Udonthani Province, and 3) to study learning achievement of students based on The Integrated Local Learning Substance “Srithat Community and Sufficient Economy”. The samples were 35 Prathomsuksa 6/1 students during the first semester of 2008 school year. The instruments included: 1) The Behavioral Observation Form of desirable characteristic based on sufficient economy philosophy, and 2) The Learning Achievement Test. Data were analyzed by calculating the Mean and Percentage.

The findings were concluded as follows:

1. The findings for developing the Integrated Local Learning Substance “Srithat Community and Sufficient Economy” for Prathomsuksa 6 students at Anubansrithat School, Udonthani Province, were included: 1) the standard analysis of class level of Social Studies, Religion, and Culture, 2) the analysis of expected learning achievement and annual Learning Substance, 3) the synthesis of course description for determining course description, Concept Map, Learning Substance Title, and class schedule, 4) the learning activity design, 5) the media/learning source management, measurement and evaluation, and 6) organization of the learning management plan with following steps: 1) Introduction, 2) Teaching, 3) Conclusion, 4) Measurement and Evaluation from the evaluators’ opinion on local learning development content for 96.59% was in “Very Good” level.

2. For the findings of desirable characteristic based on sufficient economy Philosophy “Srithat Community and Sufficient Economy” of Prathomsuksa 6 Students at Anubansrithat School, Udonthani

Province, found that 88.57% of students obtaining desirable characteristic based on sufficient economy philosophy for 83.11% as the specified criterion 80/70.

3. For the findings of students' learning achievement resulting from learning the integrated learning activity from the Integrated Local Learning Substance "Community and Sufficient Economy" found that 85.71% of students obtaining learning achievement for 85% as specified criterion 80/70.

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดความรู้คู่คุณธรรม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ รวมทั้งให้สถานศึกษาจัดทำสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเองในท้องถิ่น เรียนรู้สภาพภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ตลอดจนให้มีความรักความผูกพัน และมีความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นของตนเอง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549)

การจัดทำสาระการเรียนรู้ที่เน้นความเป็นท้องถิ่นโดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เช่น ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ตำนาน สภาพภูมิศาสตร์ การประกอบอาชีพ วิถีชีวิตของคนในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น การละเล่นพื้นบ้านซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่ดึกดำบรรพ์ ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรอันมีคุณค่าของชุมชนซึ่งมีสาระการเรียนรู้ที่อิงหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นต้องเกิดจากสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ดังนั้น การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงเหมาะสมกับสภาพสังคม

ในปัจจุบัน เนื่องจากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เป็นปรัชญาที่พระองค์ทรงมีพระราชดำริมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 พระองค์ทรงชี้ให้เห็นถึงแนวทางปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อพร้อมรับต่อความเสี่ยงบนพื้นฐานของความรอบรู้ ความรอบคอบ ระมัดระวัง และคุณธรรม การใช้ความรู้อย่างถูกหลักวิชาการ ด้วยความรอบคอบ และระมัดระวัง ควบคู่ไปกับการกระทำที่ไม่เบียดเบียนกัน การแบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความร่วมมือปรองดองกันในสังคมจะสร้างสายใยเชื่อมโยงคนในภาคต่างๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน สร้างสรรค์พลังในทางบวกนำไปสู่ความสามัคคี การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน และการพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ (ปริยานุช พิบูลสรารุณ, 2549)

แนวทางการจัดการศึกษาตามมาตรา 23 ได้กำหนดการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ การบูรณาการเป็นวิธีการสอนแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยบูรณาการสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้เป็นองค์รวมสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้มาแล้วเข้ากับสิ่งที่กำลังเรียนรู้ใหม่ได้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนว่ามีประโยชน์และนำไปใช้ในชีวิตรจริง (ชาติรี สำราญ, 2541 : กรมวิชาการ, 2542) เป็นการลดภาระของครูในการจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กันมาบูรณาการให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน ปัจจุบันแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียน จำเป็นอย่างยิ่งต้องบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ทั้งการสอนและหลักสูตร ทั้งเนื้อหาและกิจกรรม รวมทั้งการวัดและประเมินผลเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองเต็ม

ดาว
แน
พุท
ต่าง
การ
ดัง
สาร
พอ
กลุ่ม
ในก
นัก
ทอง
ของ
โดย
ปฏิ
ตน
พึง
อด
อย่า
ต่าง
และ
สาม
ในก
เปลี่
การ
พัฒ
ในสัง
โรง
ได้จัด
บาง
แบบ
มาจา
การ
จึงส
ความ
ทอง

ตามศักยภาพ สอดคล้องกับการจัดการการเรียนรู้ตาม
แนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช 2542 ซึ่งได้ระบุให้มีการบูรณาการศาสตร์
ต่างๆ เข้าด้วยกันให้เป็นสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิด
การเชื่อมโยงองค์ความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตาม
สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะในการทำงานเป็น
กลุ่ม สามารถนำความรู้ ทักษะ ค่านิยมและเจตคติมาใช้
ในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของ
นักเรียนได้ ทำให้นักเรียนเกิดความรักความภาคภูมิใจใน
ท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการดำเนินชีวิตอยู่บนพื้นฐาน
ของความพอเพียง ที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับผู้เรียน
โดยตรง นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการ
ปฏิบัติตน เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจของ
ตนเองและชุมชน ตลอดจนการปลูกฝังคุณลักษณะที่
พึงประสงค์ในการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า การประหยัด
อดออม อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำรงตนในสังคมได้
อย่างมีความสุข นอกจากนี้ทำให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่อง
ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม
และวัฒนธรรมแล้ว ยังมีทักษะและกระบวนการต่างๆ ที่
สามารถนำมาใช้ประกอบในการตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ
ในการดำเนินชีวิต และการมีส่วนร่วมในสังคมที่มีการ
เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในฐานะพลเมืองดี ตลอดจน
การนำความรู้ทางจริยธรรม หลักธรรมทางศาสนา
มาพัฒนาตนเองและสังคม ทำให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิต
ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2544)

จากการศึกษาเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาของ
โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2546
ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเป็น
บางวิชา แต่ยังมีได้มีการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
แบบบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีสาเหตุ
มาจากครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาสาระ
การเรียนรู้ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
จึงส่งผลให้การจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิต
ความเป็นอยู่ นักเรียนขาดความรัก ความภาคภูมิใจใน
ท้องถิ่นของตนเองจึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ผู้เกี่ยวข้องควร

ร่วมมือในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ
สูงสุดแก่นักเรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ จาก
ปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยในฐานะเป็น
ครูผู้รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ
จึงสนใจศึกษาการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบ
บูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ
จังหวัดอุดรธานี

2. คำถามการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสาระการเรียนรู้
ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจ
พอเพียง” โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ จะทำ
ให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอย่างไร

3. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

3.1 พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณา
การ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ
จังหวัดอุดรธานี

3.2 ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตาม
แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จากสาระการเรียนรู้
ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจ
พอเพียง” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
อนุบาลศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี

3.3 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ที่เกิดจากการเรียนรู้ตามกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
จากสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุ
กับเศรษฐกิจพอเพียง”

4. คำนิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบ
บูรณาการ หมายถึง การบูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้ง
5 สาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ

วัฒนธรรมทั้ง 5 สาระ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา สภาพสังคม การประกอบอาชีพ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ศรีธาตุที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การสอดแทรกสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานและเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สอดแทรกในกระบวนการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นการวางแผนการสอนและสอนโดยครูเพียงคนเดียว หรือเรียกว่าการบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Instruction) มี 4 ขั้น คือ ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป และขั้นวัดผล

4.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง พฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนตามกิจกรรมการเรียนการสอนของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยการประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างเรียน 6 ข้อ คือ ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความอดทน ความใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและความภูมิใจในท้องถิ่น และประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบสอบถามจากสถานการณ์ที่กำหนด

4.4 แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่ต้องการวัด 6 ข้อ คือ ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความอดทน ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและความภูมิใจในท้องถิ่น

4.5 แบบสอบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง แบบทดสอบที่กำหนดสถานการณ์ที่ใช้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน หลังเรียนจบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 30 ข้อ

4.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเรียนจบตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

5. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบก่อนการทดลอง (Pre - Experimental Research) โดยใช้รูปแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One-shot Case Study) ซึ่งกรอบในการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

5.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ซึ่งกำลังศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 35 คน

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา คือ

1) สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบการสอน แบบบูรณาการ จำนวน 15 แผน

2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง”

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วยคำอธิบายรายวิชา ชื่อสาระการเรียนรู้ เนื้อหาของสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง อัตราเวลาเรียน และแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 15 แผน ที่ผ่านการประเมินจากกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน จากการ

ประ
การ
ความ

ที่พึง
Scor
การจ

ตาม
สถา
3 ตัว
ที่ปริ
หาค

เรียน
40
วิทย
จุดป
มีค่า
ระหว

6. กา

วิเคราะห์

ท้องถิ่น

ข้อมูล
ประวั

และวิ
ปรัชญ

ความ
ขั้นตอน

กลุ่มส
วิเคราะห์

รายปี
รายวิ

ประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 96.59 อยู่ในระดับความคิดเห็นดีมาก

2) แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใช้รูปแบบ Scoring Rubrics ประเมินขณะที่นักเรียนเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน

3) แบบสอบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแบบสอบวัดเชิงสถานการณ์ (Situational Test) แบบปรนัย ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านการประเมินจากกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และหาความเที่ยงของแบบสอบวัดเท่ากับ 0.86

4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบจากกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.29-0.80 มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.25-0.84 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

6. การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 3 ระยะ ดังนี้

6.1 ระยะก่อนดำเนินการใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบูรณาการสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นได้แก่ ประวัติความเป็นมา สภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมของคนในชุมชนศรีธาตุที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาเอกสารต่างๆ เพื่อนำความรู้มาประกอบการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามขั้นตอนดังนี้ คือ วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ รายปี สังเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดคำอธิบายรายวิชา ผังมโนทัศน์ ชื่อสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน

ออกแบบการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดสื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเก็บรวบรวมข้อมูล จากการตรวจสอบคุณภาพสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ จำนวน 32 คน เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

6.2 ระยะการดำเนินการใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ

เมื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและเครื่องมือการวิจัยเสร็จตามขั้นตอนแล้ว ผู้วิจัยได้นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้คือ แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแบบฝึกหัดท้ายแผน

6.3 ระยะหลังการดำเนินการใช้สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นแบบบูรณาการเมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผน การจัดการเรียนรู้ทั้ง 15 แผน ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) การทดสอบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แบบสอบวัดจากสถานการณ์ที่กำหนด หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากแผนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนครบทุกแผน แล้วนำคะแนนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือ นักเรียนจำนวนร้อยละ 80 มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

2) การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าร้อยละ

7. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สามารถสรุปผลและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ดังนี้

7.1 ผลการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี พบว่ามีกระบวนการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นประกอบด้วยการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นการบูรณาการภายในกลุ่มสาระทั้ง 5 สาระ เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปีที่สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานอำเภอศรีธาตุและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดคำอธิบายรายวิชา ผังมโนทัศน์ ชื่อสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ การเลือกใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน ตลอดจนการวัดและประเมินผล เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานกับการเรียนรู้ และเกิดการเชื่อมโยง องค์ความรู้อย่างหลากหลาย ทำให้ได้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ จากการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 96.59 อยู่ในระดับความคิดเห็นดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมาลีรัฐ สมภาร (2550) ได้พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องสมุนไพรโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสาระการเรียนรู้ต้องได้รับความร่วมมืออันดีระหว่างครู นักเรียนและบุคคลในชุมชน เพื่อให้ได้สาระการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับท้องถิ่น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้สูงขึ้น

7.2 ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี พบว่า นักเรียนมี

คะแนนจากการทำแบบสอบถามวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 74.80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.11 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 /70 ตามที่กำหนด แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติตนในการนำปรัชญาเศรษฐกิจมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2542) ได้เห็นความสำคัญของการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำมาใช้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันของนักเรียน วิถีชีวิตของชุมชนและภูมิปัญญาชาวบ้าน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นวิถีชีวิตที่ต้องการ ส่งผลให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรูปกรณ์ วิแสง (2548) ได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในเขตอุทยานแห่งชาติภูเก้า พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ร้อยละ 85 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เรื่อง การวางแผน ความมีระเบียบ ความสามัคคี ความตรงต่อเวลา และการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

7.3 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ตามกิจกรรมการเรียนรู้จากสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแบบบูรณาการ “ชุมชนศรีธาตุกับเศรษฐกิจพอเพียง” พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 85.71 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 34.06 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 /70 ตามที่กำหนด แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบบูรณาการ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการรวมหรือเชื่อมโยงเนื้อหาสาระจากศาสตร์ต่างๆ ให้เป็นกลุ่มการเรียนรู้เดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและสอดคล้องกับชีวิตจริง โดยการจัด

กิจ
ขอ
ให้
และ
การ
เน้น
ส
การ
งาน
ทาง
ระบบ
ผล
กำหนด

เอก
กรม

กระ

ชาติ
รูป

นงเ

ปรี

มาลี

ลัด

สำนัก

กิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ มีการตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นกลุ่ม (ลัดดา ศิลาโนย, 2543) ทั้งนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจากสถานการณ์จริง จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนงเยาว์ โสมาบุตร (2546) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องระบบนิเวศ โดยวิธีการสอนแบบบูรณาการแบบสอดแทรก ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: ศุภสมาคมฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ชาตรี สำราญ. (2541). เส้นทาง Storyline สู่การเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ฐาปกรณ์ วิสลง. (2548). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่องแหล่งเรียนรู้ในเขตอุทยานแห่งชาติภูเก้าตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นงเยาว์ โสมาบุตร. (2546). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องระบบนิเวศ โดยใช้วิธีการสอนบูรณาการแบบสอดแทรก. รายงานการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปริยานุช พิบูลสรวุธ. (2549). ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. ค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2550, จาก <http://www.sufficiencyeconomy.org>.
- มาลีรัฐ สมการ. (2550). การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องสมุนไพรโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลัดดา ศิลาโนย. (2543). มิติหนึ่งของการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วยเทคนิคการสอนแบบบูรณาการในวิชาสังคมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์, 24(2), 22-31.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). เอกสารแนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนการสอนตามเจตนารมณ์ กระทรวงศึกษาธิการ “2549” ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน” แนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน ครูควรแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องของนักเรียนอย่างต่อเนื่องทุกครั้งเมื่อมีโอกาส

8.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ครูผู้สอนสามารถปรับเวลาให้ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

8.3 ครูผู้สอนควรประสานกับวิทยากรในชุมชนเรื่องระยะเวลาให้ชัดเจนในการให้ความรู้กับนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน

งประสงค์
ลี่ยเท่ากับ
่านเกณฑ์
ว่าการจัด
เศรษฐกิจ
เทศมเด็จพระ
รู้ท้องถิ่น
เข้าใจการ
การดำเนิน
ประสงค์ตาม
การ (2542)
พอเพียง
เพื่อให้
ดปรัชญา
คล้องกับ
ชุมชนและ
และเป็น
ขณะที่พึง
สอดคล้อง
ได้พัฒนา
อุทยานแห่ง
กรรมการ
การเรียนรู้ที่
สงค์ เรื่อง
ความตรง
เรียนของ
เรียนรู้จาก
เครือข่ายกับ
ยะ 85.71
ฤทธิ์ทาง
ยะ 85.00
งให้เห็นว่า
ากการรวม
ให้เป็นกลุ่ม
นรู้ยังมี
ดยการจัด